JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
GEORGES COSMAS
16 päivänä tammikuuta 1997 *

1. Supremo Tribunal Administrativo on esittänyt EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan kolmannen kohdan nojalla yhteisöjen tuomioistuimelle tietyn määrän ennakkoratkaisukysymyksiä, jotka kansallinen tuomioistuin arvioi tarpeellisiksi siinä vireillä olevan juuston tariffiluokittelua koskevan riita-asian ratkaisemisen kannalta.

I Asiaa koskevat säädökset

2. Tariffi- ja tilastonimikkeitä ja yhteistä tullitariffia koskevat säännökset sisältyvät 23.7.1987 annettuun neuvoston asetukseen (ETY) N:o 2658/87 [1]. Kyseisen asetuksen, sellaisena kuin se on muutettuna 21.9.1988 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 3174/88, [2] liitteen toinen osa sisältää tullitaulukon. Nimikkeistön I jakson 4 ryhmässä, joka koskee erityisesti maitoa ja maitotuotteita, säädetään seuraavaa:

"

CN-koodi	Tavaran kuvaus
0406	Juusto ja juustoaine:
— —	
0406 20	— juustoraaste ja juustojauhe, juustolaadusta riippumatta:
0406 20 10	— — vihreä alppijuusto — —
0406 20 90	— — muu
— —	
0406 90	— muu juusto:
0406 90 11	— — jalostettavaksi tarkoitettu
— — . " [3]	

* Alkuperäinen kieli: kreikka.

1 — EYVL L 256, s. 1.

2 — EYVL L 298, s. 1.

3 — Toisin sanoen em. tullinimike (0406 "juusto ja juustoaine") sisältää edeltävät alajaot (viisi alanimikettä), joihin alanimikkeet 0406 20 "juustoraaste ja juustojauhe, juustolaadusta riippumatta" ja 0406 90 "muu juusto" sisältyvät. Ensimmäinen alanimike koskee vielä alajakoja vihreä alppijuusto (0406 20 10) ja muu juusto (0406 20 90). Toinen alanimike (0406 90) jakautuu alanimikkeessä 0406 90 11 juustoihin, jotka on "jalostettavaksi tarkoitettu" ja muihin juustoihin, jotka on mainittu nimeltä (esim. feta jne.).

3. Komissio julkaisi tietyn määrän selittäviä huomautuksia yhdenmukaistaakseen tavaroiden luokittelemista koskevan yhdistetyn nimikkeistön soveltamista. Vuoden 1989 selittävissä huomautuksissa todetaan, että alanimikkeeseen 0406 20 10 kuuluvat juustoraaste ja juustojauhe, juustolaadusta riippumatta, ja alanimikkeeseen 0406 20 90 kuuluvat juustoraasteet, joita yleensä käytetään mausteena. Juustoraasteet valmistetaan kovista juustoista (esim. Grana, Parmigiano Reggiano, Emmental, Reggianito, Sbrinz, Asiago, Pecorino jne.). Pisimmän mahdollisen säilymisajan takaamiseksi tällaiset juustoraasteet ovat osittain dehydrattuja.

4. Komissio julkaisi vuonna 1990 uudet selittävät huomautukset [4] edellä mainittujen alanimikkeiden osalta; kyseisissä huomautuksissa todetaan seuraavaa:

0406 20 10

ja Juustoraaste tai juustojauhe, juustolaadusta riippumatta

0406 20 90

1 kohta korvataan seuraavasti:

"1. Juustoraasteet, joita yleensä käytetään elintarviketeollisuudessa mausteena tai muuhun tarkoitukseen. Juustoraasteet valmistetaan useimmiten kovista juustoista (esim. Grana, Parmigiano Reggiano, Emmental, Reggianito, Sbrinz, Asiago, Pecorino jne.). Pisimmän mahdollisen säilymisajan takaamiseksi nämä juustot saattavat olla osittain dehydrattuja.

Tähän luokitellaan juustot, jotka on raastamisen jälkeen agglomeroitu".

5. Tämän jälkeen komissio antoi tiettyjen tavaroiden luokittelusta yhdistettyyn nimikkeistöön 7 päivänä helmikuuta 1991 asetuksen (ETY) N:o 316/91. [5] Tämän asetuksen liitteessä säädetään seuraavaa:

4 — Asiakirja 90/C 263/08, 18.10.1990 (EYVL C 263, s. 10), joka on julkaistu asetuksen N:o 2658/87 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti, sellaisena kuin asetus on muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2472/90 (EYVL L 247, s. 1).

5 — EYVL L 37, s. 25.

Tavaran kuvaus (1)	Luokittelu (CN-koodi) (2)	Perusteet (3)
1. Juustoraaste, joka on suuren kosketuspitoisuutensa ja kuljetus- tai pakkausolosuhteidensa (pakattu osittaiseen tyhjiöön) johdosta agglomeroitunut	0406 20 90	Luokittelu määräytyy yhdistetyn nimikkeistön 1 ja 6 yleisen tulkintasäännön määräysten sekä CN-koodien 0406, 0406 20 ja 0406 20 90 nimiketekstien mukaisesti

6. Asetuksen N:o 2658/87, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 3174/88, liite I sisältää ensimmäisessä osassaan I osaston A kohdassa yhdistetyn nimikkeistön yleiset tulkintasäännöt. Niissä säädetään seuraavaa:

"Tavarat luokitellaan yhdistettyyn nimikkeistöön seuraavien periaatteiden mukaisesti.

1. Nimikkeistön jaksojen, ryhmien tai alaryhmien otsikot ovat ainoastaan ohjeellisia; oikeudellisesti luokittelu määräytyy nimikkeiden sekä asianomaisten jaksojen tai ryhmien huomautusten sanamuodon mukaisesti ja, jollei näistä nimikkeistä ja huomautuksista muuta johdu, seuraavien sääntöjen mukaisesti.

2. a) Nimikkeessä oleva tavaraa koskeva viittaus tarkoittaa tätä tavaraa myös epätäydellisenä tai viimeistelemättömänä, jos sillä tullille esitettäessä on täydellisen tai valmiin tavaran olennaiset ominaisuudet. Viittaus tarkoittaa myös tätä tavaraa täydellisenä tai valmiina taikka tavaraa, jota edellä olevien määräysten mukaan on pidettävä täydellisenä tai valmiina, jos se esitetään tullille kokoamattomana tai osiinsa purettuna.

b) — —

3. Jos tavarat — — olisi luokiteltava kahteen tai useampaan nimikkeeseen, ne luokitellaan seuraavasti:

a) Tavaran kuvaukseltaan yksityiskohtaisinta nimikettä on sovellettava ennen yleisempiä nimikkeitä — — .

b) — —

c) Jos tavaroita ei voida luokitella 3 säännön a tai b alakohdan mukaan, ne luokitellaan kyseeseen tulevista nimikkeistä numerojärjestyksessä viimeiseen.

— —

6. Oikeudellisesti tavaroiden luokittelu kunkin nimikkeen alanimikkeisiin määräytyy näiden alanimikkeiden ja niiden huomautusten sanamuodon sekä soveltuvin osin edellä olevien sääntöjen mukaisesti, ottaen kuitenkin huomioon, että ainoastaan samantasoiset alanimikkeet ovat keskenään vertailukelpoisia. Jollei toisin määrätä, tätä sääntöä sovellettaessa otetaan huomioon myös kyseisten jaksojen ja ryhmien huomautukset."

7. Näistä säännöistä yhdessä muiden tulkintasääntöjen kanssa seuraa, että alanimike 0406 20 koskee "juustoraastetta ja juustojauhetta, juustolaadusta riippumatta", joita valmistetaan *useimmiten* kovista juustoista, kuten yhdistetyssä nimikkeistössä *ohjeellisesti* mainitut juustot (esim. Parmigiano Reggiano, Emmental jne.) ja joita yleensä käytetään mausteena. Näistä säännöistä käy myös ilmi, että alanimike 0406 90 11 kattaa muut juustot, toisin sanoen muut kuin nimikkeen 0406 (juusto ja juustoaine) neljässä muussa alajaossa mainitut juustot, jotka on "tarkoitettu jalostettaviksi". Jalostamisella, joka on laajasti ymmärrettävä oikeudellinen käsite, tarkoitetaan uuden tuotteen valmistamista (tuotantoa) raaka-aineen jalostamisen tai muokkaamisen jälkeen.

II Asian tosiseikat

8. Fábrica de Queijo Eru Portuguesa, Ld.[a] (jäljempänä Eru Portuguesa) toi Portugaliin 20.3.1989 Lissabonin tullitoimistossa (Delegação Aduaneira de Xabregas de l'Alfândega de Lisboa) tehdyn tuonti-ilmoituksen nro 14595 mukaan 1 100 laatikkoa Alankomaista peräisin olevaa juustoa, joka oli pakattu muovisiin noin 15 kg:n pakkauksiin.

9. Pakattu juusto muistutti tuontihetkellä kiinteää ainetta tai massaa. Pakkauksen avaamisen jälkeen juuston jouduttua kosketuksiin ympäröivän ilman kanssa se hajosi eri suuruisiksi rakeiksi.

10. Vientilaskussa juusto oli määritelty juustoraasteeksi (grated cheese). Eru Portuguesa arvioi tavaran kuuluvan alanimikkeeseen 0406 20 90 eli "juustoraaste ja juustojauhe, juustolaadusta riippumatta", lukuun ottamatta vihreää alppijuustoa.

11. Ensimmäinen tarkastaja, toinen tarkastaja, toisten tarkastajien komitea ja Tribunal Técnico Aduaneiro de Primeira Instância luokittelivat tuodun juuston alanimikkeeseen 0406 90 11, johon kuuluu "muu juusto, jalostettavaksi tarkoitettu".

12. Eru Portuguesa riitautti Tribunal Técnico Aduaneiro de Primeira Instância tuomion Tribunal Técnico Aduaneiro de Segunda Instânciassa. Viimeksi mainittu tuomioistuin vahvisti tuomiossaan ensimmäisen oikeusasteen tekemän tulliluokittelun.

13. Tuomioistuin arvioi, että kysymyksessä oleva tavara, joka oli kuvattu laskussa juustoraasteeksi (grated cheese), oli tosiasiassa juustoa eri muotoisina kiinteinä kappaleina, jotka painoivat 15 kg ja jotka oli pakattu muovipakkauksiin. Koska alanimikkeeseen 0406 20 kuuluu "juustoraaste ja juustojauhe, juustolaadusta riippumatta", toisin sanoen pieninä rakeina tai hiukkasina oleva juusto, toisessa muodossa oleva juusto (esimerkiksi kappaleina) ei vastakohtaispäättelyllä kuulu tähän alanimikkeeseen yhdistetyn nimikkeistön 1—6 yleisen tulkintasäännön mukaisesti. [6]

14. Lisäksi Tribunal Técnico Aduaneiro de Segunda Instância arvioi, että vastaavanlainen kuvaus on myöhemmissä, yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeitä 0406 20 10 ja 0406 20 90 koskevissa vuoden 1990 selittävissä huomautuksissa.

15. Edeltävän perusteella Tribunal Técnico Aduaneiro de Segunda Instância arvioi, että kysymyksessä oleva juusto ei täyttänyt näitä vaatimuksia, koska se oli kiinteänä kappaleena, toisin sanoen muodossa, jonka vuoksi sitä ei voitaisi myydä kuluttajille suoraan; lisäksi juustolla on korkea kosteuspitoisuus, ja se hajoaa eri suuruisiksi rakeiksi joutuessaan kosketuksiin ympäröivän ilman kanssa. Edellä mainittu tuomioistuin arvioi myös, että kyseisellä juustolla on keskeneräisen tuotteen tai käsittelyn alla olevan tuotteen piirteitä, ja että kyseinen juusto on luokiteltava alanimikkeeseen 0406 90 11.

16. Kantaja valitti tästä Tribunal Técnico Aduaneiro de Segunda Instância antamasta tuomiosta Tribunal Tributario de Segunda

6 — Ennakkoratkaisupyynnössä korostetaan, että alan kirjallisuuden mukaan juustoraasteita valmistetaan erittäin kuivista juustoista (*Gruyère, Comté, Parmesan jne.*), ja niitä käytetään yleensä ruokalajien maustamiseen ennen niiden gratinointia, mutta niitä voidaan hyödyntää myös erikseen keittoihin, erityisesti kalakeittoon lisäämällä (Courtine, R. J., *Dictionnaire des Fromages*, Librairie Larousse, s. 196).

Instânciaan. Tämän viimeksi mainitun tuomioistuimen antamasta tuomiosta hän teki valituksen Supremo Tribunal Administrativoon.

III Ennakkoratkaisukysymykset

17. Koska Supremo Tribunal Administrativo ei ollut varma tiettyjen riidan ratkaisua koskevien yhteisön säädösten tulkinnasta, se esitti 25.1.1995 antamallaan tuomiolla yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"Kun Portugalin tulliviranomaisilla oli 20.3.1989 hallussaan vapaaseen liikkeeseen luovuttamista varten tai muihin tullitarkoituksiin yhteisön jäsenvaltiosta peräisin olevaa, viejän juustoraasteeksi (grated cheese) määrittelemää juustoa, joka on jauhettu ja jonka osalta happi on teollisesti korvattu typellä (typpi/002) juuston säilymisen parantamiseksi, ja kun pakkaamisen ja erittäin kosteuspitoisiin noin 15 kg:n muovipakkauksiin puristamisen jälkeen kyseinen juusto muistuttaa kiinteää ainetta tai massaa ja kun pakkauksen avaamisen jälkeen jouduttuaan kosketuksiin ympäröivän ilman kanssa se hajoaa eri suuruisiksi rakeiksi,

1) onko kyseinen juusto, ottaen huomioon 7.2.1991 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 316/91, luokiteltava tullinimikkeeseen 0406 20 90 'juustoraaste tai juustojauhe, juustolaadusta riippumatta' vai tullinimikkeeseen 0406 90 11 'jalostettavaksi tarkoitettu [juusto]'?

2) Onko edellä mainittu asetus tulkintaa koskeva asetus, jota voidaan tämän vuoksi soveltaa taannehtivasti kyseistä juustoa koskevaan tuontiin?

3) Mikäli vastaus johonkin edellä mainituista kysymyksistä on kielteinen, onko esillä olevassa asiassa otettava huomioon Euroopan yhteisöjen yhdistetyn nimikkeistön selittävät huomautukset, sellaisina kuin ne on mainittu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* C 263 (18.10.1990, s. 10) vai onko otettava huomioon aikaisemmat huomautukset?

4) Mikäli kysymyksessä on toinen näistä vaihtoehdoista, kumpaan edellä mainittuun tullinimikkeeseen kysymyksessä oleva juusto on luokiteltava?" [7]

7 — Kuten komissio on huomauttanut perustellusti kirjallisissa huomautuksissaan, ilmaisu "typellä (typpi/002)" on korvattava ilmaisulla "typpi/CO_2 (hiilidioksidi) -seoksella". Tätä myös Portugalin tasavallan ja komission asiamiehet korostivat istunnossa.

IV Vastaukset ennakkoratkaisukysymyksiin

18. Yhdenmukaisuuden vuoksi vaikuttaa asianmukaiselta tarkastella esitettyjä ennakkoratkaisukysymyksiä kolmessa osassa seuraavassa järjestyksessä: toinen kysymys, kolmas kysymys ja lopuksi ensimmäinen ja neljäs kysymys yhdessä.

A. Toinen ennakkoratkaisukysymys

19. Toisella kysymyksellään kansallinen tuomioistuin pyytää yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisua siitä, voidaanko komission asetusta, esillä olevassa asiassa asetusta N:o 316/91, soveltaa taannehtivasti tulkintaa koskevana asetuksena, toisin sanoen myös ennen sen julkaisemista tapahtuneisiin seikkoihin.

20. Vedoten asetuksen N:o 2658/87 9 artiklan e alakohtaan, jonka mukaan komissio antaa tarpeelliset säännökset, joiden päämääränä on "yhdistetyn nimikkeistön muuttaminen, jonka tarkoituksena on mukauttaa nimikkeistö tekniikan tai kaupan kehitykseen taikka yhtenäistää ja selventää tekstejä", kuten myös saman asetuksen 10 artiklan 2 kohtaan, jonka mukaan komissio päättää toimenpiteistä, joita sovelletaan välittömästi, Eru Portuguesa arvioi, että edellä mainittu 10 artikla koskee periaatetta, jonka mukaan tulkintanormi tulee osaksi tulkittua normia, ja Eru Portuguesa päättelee siitä, että yhdistetyn nimikkeistön tulkintasäännöt ovat välittömästi sovellettavia jopa sellaisten riitaasioiden osalta, jotka olivat vireillä tulkintasääntöjen tullessa voimaan.

21. Portugalin hallitus korostaa kirjallisissa huomautuksissaan, että asetus N:o 316/91 muuttaa yhdistettyä nimikkeistöä sen sopeuttamiseksi tekniikan kehitykseen. Kuitenkaan säädös, joka koskee sopeuttamista tekniikan keksintöihin, ei voi määritelmällisesti olla tulkinnallinen säädös. Sitä on tarkasteltava uutena säädöksenä, joka koskee tapauksia, joita ei tarkoitettu edeltävässä säädöksessä. Mikäli yhteisön lainsäätäjä haluaa, että kyseinen uusi säännös kattaa aikaisemmat tilanteet, eli ajan jolloin keksintö tehtiin, tämän on käytävä selvästi ilmi uudesta säädöksestä.

22. Tältä osin pyrin korostamaan, että asetus N:o 316/91 on luonteeltaan tulliluokittelua koskeva asetus. Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan "asetus, jossa täsmennetään tullinimikkeeseen tai alanimikkeeseen tehtävän luokittelun edellytykset, on luonteeltaan oikeutta luova, eikä sillä voi olla taannehtivia vaikutuksia". [8] Arvioin tämän oikeuskäytännön nojalla, että edellä mainitulla asetuksella N:o 316/91 ei voi olla taannehtivia vaikutuksia.

8 — Asia 158/78, Biegi, tuomio 28.3.1979 (Kok. 1979, s. 1103, 11 kohta).

23. Oikeusvarmuuden vuoksi ja tarkastusten helpottamiseksi on selvitettävä konkreettisesti, mihin tullinimikkeeseen tai alanimikkeeseen tuotu tuote voidaan luokitella, ja tämän on tapahduttava sen objektiivisesti todettavien ominaisuuksien ja piirteiden perusteella, sellaisina kuin ne määräytyvät yhteisen tullitariffin nimikkeiden ja jaksoja tai ryhmiä koskevien huomautusten sanamuodon mukaisesti. [9] Selvityksestä voidaan mahdollisesti päätellä, että asetus N:o 316/91 sisältää ainoastaan aikaisemmasta sääntelystä johtuvan säännöksen, jota en kylläkään tunne, mutta jonka mukaan kysymyksessä olevat tavarat olisi joka tapauksessa luokiteltava alanimikkeeseen 0406 20 90. [10] Tätä kysymystä käsitellään edempänä ensimmäisen ja neljännen ennakkoratkaisukysymyksen yhteydessä.

24. Siten toiseen ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava, että asetuksessa N:o 316/91 säädetään tullinimikkeeseen tai alanimikkeeseen tehtävän luokittelun edellytykset, ja asetus on luonteeltaan oikeutta luova. Asetusta ei voida siten soveltaa taannehtivasti. Tämä tarkoittaa sitä, että se ei voi velvoittaa kansallisia viranomaisia, joiden on määriteltävä tavaroiden objektiivisesti todettavien ominaisuuksien perusteella niiden tulliluokittelu, kun nämä tavarat oli tuotu maahan ennen asetuksen voimaantuloa.

B. Kolmas ennakkoratkaisukysymys

25. Kolmannella kysymyksellään kansallinen tuomioistuin pyytää yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisua siitä, onko tuotujen tavaroiden tulliluokittelussa otettava huomioon yhdistetyn nimikkeistön selittävät huomautukset tuonnin jälkeiseltä ajalta.

26. Kansallisen tuomioistuimen ratkaistavina olevat kysymykset johtuvat eroavaisuuksista alanimikettä 0406 20 90 koskevien vuoden 1989 selittävien huomautusten ja vuoden 1990 selittävien huomautusten välillä.

27. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on katsonut yhteisen tullitariffin tulkinnan osalta, tulliyhteistyöneuvoston laatimat yhdistetyn nimikkeistön lukujen huomautukset ja selittävät huomautukset ovat "tärkeitä keinoja" [11] tullitariffin yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi, ja niitä voidaan pitää siten "tullitariffin pätevinä tulkintakeinoina". [12]

9 — Ks. esim. asia C-11/93, Siemens Nixdorf, tuomio 19.5.1994 (Kok. 1994, s. I-1945, 11 kohta); asia C-219/89, WeserGold, tuomio 18.4.1991 (Kok. 1991, s. I-1895, 6 kohta) ja asia 62/77, Carlsen-Verlag, tuomio 8.12.1977 (Kok. 1977, s. 2343, 3 kohta).

10 — Ks. em. asia Siemens Nixdorf (11 ja 17 kohta) ja julkisasiamies Jacobsin tässä asiassa antama ratkaisuehdotus (17 kohta).

11 — Asia 798/79, Chem-Tec, tuomio 11.7.1980 (Kok. 1980, s. 2639, 11 kohta).

12 — Ks. lisäksi yhdistetyt asiat 69/76 ja 70/76, Dittmeyer, tuomio 15.2.1977 (Kok. 1977, s. 231) ja yhdistetyt asiat C-106/94 ja C-139/94, Colin ja Dupré, tuomio 14.12.1995 (Kok. 1995, s. I-4759, 21 kohta).

28. Siten tullinimikkeiden ja alanimikkeiden tulkitsemiseksi on otettava huomioon sekä yhteisen tullitariffin otsikot ja rakenne että selittävät huomautukset. [13] Kuitenkaan nämä selittävät huomautukset eivät ole oikeudellisesti sitovia, joten mahdollisesti on tutkittava, onko niiden sisältö yhteisen tullitariffin säännösten mukainen eikä muuta sen säännösten ulottuvuutta. [14] Lisäksi yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan yhteisön oikeuden erityisten säännösten puuttuessa tulliyhteistyöneuvoston laatimia yhdistetyn nimikkeistön selittäviä huomautuksia voidaan pitää yhteisen tullitariffin pätevinä tulkintakeinoina. [15]

29. Esillä olevassa asiassa tuotu juusto oli Hollannista peräisin olevaa Gouda-juustoa, joka oli raastettu ja pakattu erityistä menetelmää käyttäen. Kuten komissio on korostanut, vuoden 1989 selittävien huomautusten sanamuodon mukaan kyseinen juustoraaste, joka oli tuontihetkellä kiinteänä massana, ei kuulunut alanimikkeeseen 0406 20 90 luokiteltuihin juustoihin, ja se kuului tämän vuoksi eri tullinimikkeeseen, kun taas yhteisen tullitariffin alanimikettä koskevasta tekstistä ja tämän juuston ominaisuuksista kävi ilmi, että asianmukainen alanimike oli 0406 20 90, ja tämä merkitsee sitä, että selittävät huomautukset muuttavat yhteisen tullitariffin säännöksen ulottuvuutta, mikä ei ole yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan sallittua [16].

30. Tarkemmin sanottuna tavaran kuvauksesta käy ilmi, että alanimike 0406 20 90 koskee juustoraastetta ja juustojauhetta, juustolaadusta riippumatta, lukuun ottamatta vihreää alppijuustoa. Vuoden 1989 selittävissä huomautuksissa täsmennettiin alanimikkeen 0406 20 90 osalta, että alanimikkeeseen kuuluvat juustoraasteet, joita *yleensä* käytetään mausteena. Juustoraasteet valmistetaan *useimmiten kovista juustoista* (esim. Grana, Parmigiano Reggiano, Emmental, Reggianito, Sbrinz, Asiago, Pecorino jne.), jotka on raastamisen jälkeen pisimmän mahdollisen säilymisajan takaamiseksi *osittain dehydrattu*.

31. Edellä esitetyn perusteella arvioin, että vuoden 1989 selittävissä huomautuksissa tehty viittaus sellaisiin juustoraasteisiin, joita valmistetaan — ohjeellisesti mainituista — kovista juustoista, jotka pakataan tiettyä menetelmää käyttäen (sen jälkeen kun ne on osittain dehydrattu) ja joita yleensä käytetään mausteena, ei sulje pois samankaltaisia tuotteita, joita valmistetaan toisenlaatuisesta juustosta ja jotka on pakattu eri menetelmää käyttäen ja jotka on tarkoitettu eri tarkoituksiin (käyttö muihin tarkoituksiin elintarviketeollisuudessa); riittää, kun niillä on juustoraasteen ominaisuudet. Siten vuoden 1989 selittäviin huomautuksiin sisältyi puute siltä osin kuin kysymyksessä oli esillä oleva tuontituote, ja tämä puute pyrittiin korjaamaan täydellisemmillä vuoden 1990 selittävillä huomautuksilla.

32. Kansalliselle tuomioistuimelle on siten vastattava, että kansalliset viranomaiset voivat ottaa huomioon myös esillä olevan asian tosiseikkojen jälkeen laaditut selittävät huo-

13 — Asia 200/84, Erika Daiber, tuomio 10.10.1985 (Kok. 1985, s. 3363, 13 ja 14 kohta).

14 — Ks. esim. edellä alaviitteessä 11 mainittu asia Chem-Tec, tuomion 11 kohta.

15 — Asia 11/79, Cleton, tuomio 4.10.1979 (Kok. 1979, s. 3069).

16 — Asia C-35/93, Develop Dr. Eisbein, tuomio 16.6.1994 (Kok. 1994, s. I-2655, 18 ja 21 kohta).

mautukset tuodun tuotteen tulliluokittelussa; riittävää on, että tuotteen objektiivisten ominaisuuksien tarkastelusta käy ilmi, että yhteisen tullitariffin sovellettavan säännöksen ulottuvuus ei muutu tämän seurauksena.

C. Ensimmäinen ja neljäs ennakkoratkaisukysymys

33. Ensimmäisellä ja neljännellä ennakkoratkaisukysymyksellään kansallinen tuomioistuin pyytää yhteisöjen tuomioistuimelta ratkaisua siitä, missä määrin yhteisen tullitariffin yhdistettyä nimikkeistöä on tulkittava siten, että alanimikkeeseen 0406 20 90 kuuluu juusto, jolla on ennakkoratkaisupyynnössä kuvatut ominaisuudet, tai mikäli asia ei ole näin, missä määrin kyseinen juusto kuuluu alanimikkeeseen 0406 90 11.

34. Eru Portuguesan mukaan dehydratointi on tuotteen tekninen säilöntämenetelmä, mutta se ei ole välttämätön edellytys sille, että tuotteella on juustoraasteen ominaisuudet. Alanimikkeessä 0406 20 90 tai vuoden 1989 selittävissä huomautuksissa ei suljeta pois muuta säilöntämenetelmää eikä määrätä, että tuotetta, joka on säilötty tyhjiöpakkausmenetelmällä, voitaisiin käyttää välittömään kulutukseen. Eru Portuguesa korosti myös, että jotta tuotua juustoa voitaisiin käyttää tuonnin jälkeen myös muihin tarkoituksiin kuin mausteena, myöhempi jalostusvaihe ei ollut tarpeellinen; riittävää oli, että edeltävän, tuotteen pakkaamista ja vientiä varten toteutetun säilöntämenetelmän tulos neutraloitaisiin.

35. Sitä vastoin Portugalin hallitus arvioi, että tuodulla tuotteella ei ollut tullaushetkellä juustoraasteen objektiivisesti todettavia ominaisuuksia, koska lisäksi erityinen fragmentaatiomenetelmä oli tarpeen, jotta tuotetta voitaisiin tarjota loppukuluttajalle. Portugalin hallitus korostaa siten, että vaikka tuotetta pidettäisiin agglomeroituneena tuontihetkellä asetuksen N:o 316/91 mukaisesti, sillä ei ollut kuitenkaan juustoraasteen muita ominaisuuksia, minkä vuoksi sitä ei ole luokiteltava alanimikkeeseen 0406 20 90 vaan alanimikkeeseen 0406 90 11.

36. Lopuksi komissio katsoo, että kyseinen juusto oli todellisuudessa juustoraastetta sen tullessa laitteesta, mutta sen korkean kosteuspitoisuuden vuoksi on tavallista, että se agglomeroituu raastamisensa jälkeen. Lisäksi komissio selittää, että sen pakkaamismenetelmän vuoksi, jota käytetään mahdollisimman pitkän säilymisen takaamiseksi korvaamalla happi ja lisäämällä typpipitoista hiilidioksidia, ja myös jokaisen pakkauksen merkittävän painon vuoksi (15 kg) taipumus agglomeroitua kasvaa. Tästä huolimatta komissio arvioi, että juustolla on vielä juustoraasteen ominaisuudet ja että tämä on yksinkertaisesti vahvistettu vuoden 1990 selittävissä huomautuksissa ja asetuksessa N:o 316/91.

37. Ennakkoratkaisupyynnön mukaan ennen kuin maahantuotu juusto pakattiin, se oli juustoraastetta, mitä Eru Portuguesa on sitä paitsi korostanut. Juustoraaste menetti ominaisuutensa juustoraasteena sen menetelmän vuoksi, jossa se oli pakkausvaiheessa, joka toteutettiin juuston pisimmän mahdollisen säilymisajan takaamiseksi.

38. Lisäksi kuten edellä on todettu, sen menettelyn tarkoituksena, joka koskee juuston säilöntämenetelmän vaikutuksien neutralointia, ei ole luoda uutta juustolaatua, vaan neutraloida säilöntämenetelmän vaikutukset siten, että juusto voitaisiin tarjota kuluttajalle sen alkuperäisessä muodossa, toisin sanoen tarkoituksena oli saada aikaan juustoraastetta, sellaisena kuin se oli pakattuna tuontihetkellään.

39. Pakatun juuston maahantuontia seuraavan menetelmän tarkoituksena on siten neutraloida aikaisemman säilöntämenetelmän vaikutukset, ilman että kuitenkaan tällä menetelmällä valmistettaisiin uutta tuotetta. [17] Menetelmällä pyritään myös palauttamaan tuote siihen muotoon, jossa se oli ennen pakkaamistaan. [18] Tähän suuntaan päädytään myös arvioitaessa oikeuskäytäntöä joka koskee tuotteiden jalostamista uusien tuotteiden valmistamiseksi. [19]

40. Edeltävän huomioon ottaen katson, että menetelmä, jossa maahantuodusta tuotteesta poistetaan typpipitoinen hiilidioksidi, ei merkitse jalostamista, koska kyseisen menetelmän tarkoituksena ei ole uuden tuotteen valmistaminen vaan sen alkuperäisen muodon palauttaminen juustoraasteena. Toisin sanoen kyseinen menetelmä ei merkitse alanimikkeen 0406 90 11 mukaista "jalostamista".

41. Siten kansalliselle tuomioistuimelle on vastattava, että yhteisen tullitariffin yhdistettyä nimikkeistöä on tulkittava siten, että alanimikkeeseen 0406 20 90 kuuluu juusto, jolla on ennakkoratkaisupyynnössä kuvatun kaltaiset ominaisuudet.

17 — Kuten komissio on myös korostanut, voin päätellä tätä väitettä puoltavan seikan myös siitä, että tavaroiden luokittelusta yhteisen tullitariffin alanimikkeeseen 02.01 A II a) 2 29 päivänä heinäkuuta 1970 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1523/70 (EYVL L 167, s. 28) mukaan, joka on mukautettu yhdistettyyn nimikkeistöön 24 päivänä syyskuuta 1990 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 2723/90 (EYVL L 261, s. 24), myös naudanliha oli luokiteltava samaan tullinimikkeeseen 0202 sen sulattamisen jälkeen huolimatta sen ominaisuuksien perustavanlaatuisesta muutoksesta.

18 — Vaikka tuomioistuin ei voi huomioida muita säännöksiä kuin ne, jotka olivat voimassa riita-asian tosiseikkojen tapahtuessa, on hyödyllistä kuitenkin täsmentää, että komission mukaan tämänlaisen juuston tulliluokittelussa ilmenneiden ongelmien ratkaisemiseksi laadittiin vuoden 1990 selittävät huomautukset ja asetus N:o 316/91, joita tutkimalla päädytään samaan johtopäätökseen. Ks. myös alaviitteessä 9 mainittu asia Carlsen-Verlag (tuomion 10 kohta), jossa tehtiin korjaus tosiseikkojen tapahtumisen jälkeen tekstien kielellisen muotoilun yhdenmukaistamiseksi.

19 — Asia 36/71, Henck, tuomio 23.3.1972 (Kok. 1972, s. 187), joka koski maissin ja durran jalostusta; asia 185/73, König, tuomio 29.5.1974 (Kok. 1974, s. 607); asia C-87/92, Hoche, tuomio 2.8.1993 (Kok. 1993, s. I-4623) ja asia C-267/94, *Ranska v. komissio*, tuomio 14.12.1995 (Kok. 1995, s. I-4845, 34 kohta).
Asiassa 49/76, Gesellschaft für Überseehandel, tuomio 26.1.1977 (Kok. 1977, s. 41) yhteisöjen tuomioistuin myönsi, että perustuotteen puhdistus ja jauhatus (tässä asiassa raakakaseiini), samoin kuin saadun tuotteen lajittelu ja pakkaaminen ei merkitse jalostamista tai olennaista muokkausta, joka johtaa uuden tuotteen valmistamiseen tai tavaroiden alkuperämerkinnän yhteisestä määritelmästä 27 päivänä kesäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 802/68 (EYVL L 148, s. 1) 5 artiklassa tarkoitetun merkittävässä valmistusvaiheessa olevan tuotteen valmistamiseen.

V Ratkaisuehdotus

42. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Supremo Tribunal Administrativon esittämiin ennakkoratkaisukysymyksiin seuraavasti:

1) Tiettyjen tavaroiden luokittelusta yhdistettyyn nimikkeistöön 7 päivänä helmikuuta 1991 annetussa asetuksessa (ETY) N:o 316/91 säädetään tullinimikkeeseen tai alanimikkeeseen tehtävän luokittelun edellytyksistä; se ei voi velvoittaa kansallisia viranomaisia, joiden on määritettävä tavaroiden objektiivisesti todettavien ominaisuuksien perusteella niiden tulliluokittelu, kun nämä tavarat oli tuotu maahan ennen asetuksen voimaantuloa.

2) Kansalliset viranomaiset voivat ottaa huomioon myös esillä olevan asian tosiseikkojen jälkeen laaditut selittävät huomautukset maahantuodun tuotteen tulliluokittelussa; riittävää on, että tuotteen objektiivisten ominaisuuksien tarkastelusta käy ilmi, että yhteisen tullitariffin sovellettavan säännöksen ulottuvuus ei muutu tämän seurauksena.

3) Yhteisen tullitariffin yhdistettyä nimikkeistöä, sellaisena kuin se on tariffi- ja tilastonimikkeistä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta 21 päivänä syyskuuta 1988 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3174/88 liitteessä, on tulkittava siten, että alanimikkeeseen 0406 20 90 kuuluu juusto, jonka osalta happi on korvattu raastamisen jälkeen typpipitoisella hiilidioksidilla juuston mahdollisimman pitkän säilymisen takaamiseksi, ja joka muovisiin, erittäin kosteuspitoisiin noin 15 kg:n pakkauksiin puristamisen ja pakkaamisen jälkeen muistuttaa kiinteää massaa ja joka pakkauksen avaamisen jälkeen jouduttuaan kosketuksiin ympäröivän ilman kanssa hajoaa eri suuruisiksi rakeiksi.